

Op de latten van hut naar hut

De berghutten ademen een eigen sfeer

De Noorse winter aan den lijve ervaren

Bergen, sneeuw en een leeg landschap. In de morgen op pad gaan door een betoverend wit landschap waar de mens even te gast is. Volledige stilte. Hier en daar wat dierensporen verraden dat we niet helemaal alleen zijn. In de avond met elkaar sneeuw smelten voor je eigen maaltijd. Reken maar dat je de winter voelt. Dit is winters Noorwegen op z'n best.

TEKST & FOTOGRAFIE FRED GEERS

Den Norske Turistforeningen is al sinds 1868 actief in de bergen van Noorwegen. In alle seizoenen gaan mensen op pad in verenigingsverband. Zo ook in de winter. De Noorse berggebieden lijken dan nog imposanter. We maken een tocht mee; in dit geval een tocht van hut naar hut op de langlaufski's, beter gezegd tourski's. Voor onze trektocht in Midden-Noorwegen gaan we eerst een dag oefenen met de rugzak op. We bevinden ons in Huldreheimen, ten westen van Lillehammer, een ongelooflijk stil gebied. Het verhaal gaat dat hier de *huldre* nog leven, de kleine trolachtige wezens, die maar zelden te zien zijn. Natuur en bergen zijn overal om je heen; er is nauwelijks teken van bewoning door mensen. Plaatsjes zijn er dan ook niet of nauwelijks. De sneeuw is vers: de kristallen glinsteren in de winterzon. Midden in deze omgeving ligt Espedalen fjellhotel, het vertrekpunt voor onze huttentocht op de ski. We gaan in gezelschap met vooral Noren, twee Duitsers, een Canadees en een Deen op stap. Na een eerste ontmoeting met koffie en taart is het ijs snel gebroken. Onze gids Torbjørn, een echte Viking, maakt een kort praatje met iedereen en meldt het plan voor de eerste dag: vooral verkennen en testen. Stapels boterhammen maakt iedereen klaar en de thermosflessen worden gevuld.

Goed gelaagd

De eerste dag is het inderdaad een kwestie van leren omgaan met ski's, bepakking en de juiste kleding. Het is wel belangrijk om goed voorbereid te zijn, want wat je niet bij de hand hebt, zul je zeker missen tijdens de tocht. Dus pakken we de rugzakken zorgvuldig in, elk naar zijn eigen behoefte. Wat kleding betreft, zijn de dunne lagen erg belangrijk: je moet onderweg berekend zijn op alle omstandigheden in het Noorse winterklimaat. Toch is dat niet zo moeilijk, want met goed thermo-ondergoed en een goede tussen- en bovenlaag zit je gauw goed. Dat is ook wat de Noren uitstekend doen. Niet voor niets zeggen ze: "Er bestaat geen slecht weer, alleen slechte kleding." En dus gaan we goed 'gelaagd' op pad. In de vroege morgen is het nog wat koud, maar na een kort klimmetje gaan de eerste jassen al uit. De tourski's met staalkanten snijden met gemak door de halfgebaande loipes op de berghellingen. Het visgraatklimmen is alleen nog even lastig in het begin. Je krijgt het echt bloedheet. Maar wat als we straks in de hoogte zijn waar de wind weer vrij spel heeft? Zo leer je dus omgaan met de diverse kledinglagen. In je rugzak heb je alles bij de hand. Belangrijk is het drinken, want je verliest veel vocht. De rondtocht in de omgeving biedt fraai uitzicht op de bergen buiten het gebied. Iedereen is nu ook een beetje gewend aan elkaar. Onze Noorse gids let ook goed op het verschil in tempo. Met de snel-

Sprookjes bij kaarslicht

Eerst nog op pad in het bos

'Wat kleding betreft zijn dunne lagen erg belangrijk'

leren voorop stopt hij af en toe even om een praatje te maken; de anderen kunnen dan rustig bijkomen. En regelmatig maken we een stop om vooral te genieten van de bijzondere omgeving en het heerlijke voorjaarszonnetje.

Op hoog niveau

Bij de start van de tocht is het weer klimmen geblazen. Het is een aardige inspanning, maar na de oefendag weet je een beet- ➤

Een goede basis voor de start voor de tocht

je waar je aan toe bent. Zo ook met de kleding. Dus gaat er inderdaad na korte tijd alweer een laag uit. Bij Bjørn, een tachtigjarige Noor die al jaren in Canada woont en dit nog eens wilde meemaken, glijdt het allemaal niet zo lekker. Onze gids Torbjørn smeert wat extra wax onder zijn ski's. Dat waxen is trouwens een van de dingen die er hier in het Noorse land echt bijhoren. Iedereen in Noorwegen weet alles van wax, de temperaturen van sneeuw en de omgeving en wat je wanneer moet gebruiken. Het is een deel van de *fun* om dit goed te beheersen. Doe je de verkeerde wax, dan mis je de grip om goed omhoog te komen of je glijdt niet lekker op de vlakke stukken. We zijn inmiddels op een soort hoogvlakte, een prachtig uitzicht op andere toppen ver weg. We staan even stil en genieten even van de stilte om ons heen; je hoort echt niets. Tijd ook om even goed

'Een tocht van hut naar hut zonder moderne voorzieningen is een prachtige ervaring'

te drinken. Het is warm: de zon heeft in maart al aardig kracht. Ik smeer mijn gezicht dus toch maar even een beetje in.

Driegangenmenu

Als we weer verder gaan, hoor je alleen het geluid van de ski's in de sneeuw. Om ons heen staan hier en daar wat dunne berkenbomen. Veel meer groeit er niet op deze hoogte. Even verderop duikt Torbjørn omlaag. In een stroompje vult hij zijn waterfles. Je kunt hier stromend water in de bergen zonder problemen drinken. Op de hoogvlakte blijft het uitzicht fantastisch: naar alle kanten kun je ver kijken met deze heldere lucht. Na een tijdje gaan we zigzaggend omlaag. Na een stukje zonder bomen op de top, komen we nu in een bosrijkere omgeving. We dalen verder af en dan staan we ineens voor een houten hut *in the middle of nowhere*. Binnengekomen slaat de damp je tegemoet. Anderen zijn ons voorgeweest en hebben de kachel al aangestoken. Dat is mooi. Nu steekt iedereen zijn handen uit de mouwen: de een haalt een paar emmers sneeuw, anderen smelten het op de kachel en weer anderen zorgen voor de droogvriesmaaltijden uit de voorraad van de hut. Even later staat een driegangenu op tafel. En dat in een hut zonder stroom, water en licht.

Gastvrije berghutten en bergpensjons met goed voedsel

Eerst even de sneeuw smelten

Even zonder ski's genieten

Sprookjes bij kaarslicht

De volgende dag trekken we weer door een afwisselend landschap. Af en toe is het klimmen geblazen, maar we genieten ook weer van mooie afdalinkjes tussendoor. Na twee dagen ervaring gaat het duidelijk beter. Ook ben je meer op elkaar ingespeeld. De witte wereld om ons heen trekt langzaam aan ons voorbij. Bij een stroompje graven we even een plek voor de lunch. Zo'n zitplek is snel gemaakt en je zit lekker uit de wind. Bij een van de stroompjes wipt een klein vogeltje driftig heen en weer: het is een fossekal (waterspreeuw, red.), de nationale vogel van Noorwegen. Het is vooral heerlijk om zo de hele dag buiten in de bergen bezig te zijn. Met zo'n trektocht ben je echt helemaal van de wereld. Het meest indrukwekkend zijn wel de delen van de tocht boven de boomgrens. Alles is wit, zo ver je kunt zien. Andere mensen komen we ook niet tegen onderweg, alleen in de berghutten tref je anderen. Als we aan het einde van de middag de volgende berghut bereiken, is het weer tijd om sneeuw te smelten. Water en elektriciteit zijn hier ook niet. Door een goede samenwerking in de groep staat binnen een uurtje het eten op tafel en hangen de sokken te drogen voor de houtkachel. Na het eten gaat er een kaarsje extra aan. Torbørn leest enkele sprookjes voor uit het boek dat in de hut lag. Razendsnel weet hij de boeiende verhalen om te zetten in het Engels. Je zou er haast in gaan geloven.

Een tocht van hut naar hut zonder moderne voorzieningen is een prachtige ervaring. Echt *basic*: hier ervaar je de bergen zoals het een eeuw geleden ook was: volledig ongerept en alleen met de basisbehoeften van de mens. Deze tocht door het Noorse bergland zal me nog lang heugen. Het is zeker niet de laatste keer dat ik zoiets zal doen. Ik moet alleen het zelf waxen nog even onder de knie zien te krijgen. ■

PRAKTISCHE INFORMATIE ESPEDAL

Ligging en bereikbaarheid

Huldreheimen ligt in Midden-Noorwegen in de provincie Oppland. Per auto vanuit Utrecht is het circa vijftienhonderd kilometer naar Espedal; dat is twee dagen rijden. Zonder auto is het mogelijk per vliegtuig naar luchthaven Gardermoen (Oslo) te reizen, direct door per trein naar Vinstra en van daaruit met de taxi naar de eerste berghut.

Beste reistijd en weer

Februari, maart en begin april zijn mooie maanden voor een tocht in de sneeuw. De dagen zijn al wat langer en de kou is minder hevig dan eerder in de winter.

Accommodaties

In Huldreheimen en omgeving liggen diverse bergpensions en berghutten die op langlaufafstand van elkaar liggen.

Tips

Afdeling Oslo van Den Norske Turistforeningen (DNT), de Noorse bergsportorganisatie, die de tocht door Huldreheimen organiseert biedt regelmatig dit soort tochten aan. Vanaf de luchthaven Gardermoen is vaak georganiseerd vervoer.

Meer informatie

Noorwegen algemeen: www.visitnorway.nl

Den Norske Turistforeningen: www.turistforeningen.no

Afdeling Oslo (die de tocht door Huldreheimen organiseert): www.dntoslo.no

Een berghut met zelfbediening: in een uur het eten op tafel